

Grosglokner (3798m), 27-31. avgust 2009. godine

Grosglokner je najviši vrh Austrije. Nalazi se na granici austrijskih pokrajina Tyrol i Carinthia. Uspon najlakšim smerom na ovaj vrh je teži u odnosu na većinu poznatih alpskih vrhova. Smer počinje od planinarskog doma Adlersruhe (3454m). Visinska razlika do vrha iznosi 344 metra, a težina UIAA I-II, sa najvećim nagibom u snegu (led krajem leta) od 35-40 stepeni. Najkraći pristup Adlersruhe-u je moguć od sela Kals (1325m) sa jugozapadne strane planine, ili iz pravca sela Heiligenblut (1336m) sa jugoistočne strane.

Prvi uspon na Grosglokner izvela su braća Martin i Seppu Klotzu iz Heiligenbluta, lokalni sveštenik P. Horasch i dva nepoznata planinara 28.jula 1800.godine. Prvi uspon iz pravca Kalsa izvela je tročlana naveza Josef Mayr, Josef Schnell i Johann Rangetiner 1.septembra 1853.godine.

Prvu vodičku službu formirao je 1869.godine praški trgovac Johann Stuedl po kome je dom na 2802 metra visine dobio ime.

Globalno otopljanje utiče na smanjenje glečera koji se u proseku smanjuju za 28 cm godišnje. Najveći glečer Pasterze dug je 9km i nalazi se severoistočno od vrha.

Naš plan je bio da izvršimo uspon iz pravca Kalsa, odnosno od planinarskog doma Lucknerhaus (1920m), do koga se dolazi putem dugim 7 kilometara.

Četvrtak 27. avgust :

Grupa od 34 planinara u organizaciji PD „Pobeda“, krenula je u 20h iz Beograda ka Austriji. Put dug 800km, protekao je bez većih problema izuzimajući činjenicu da smo zbog gužve, na graničnom prelazu između Srbije i Hrvatske proveli neplanirano više od dva sata. Prelazak hrvatsko-slovenačke granice bio je znatno kraći. U Sloveniji su nam se pridružili stari poznanici iz Novog Mesta, Mladen i Darko, tako da nas je ukupno bilo 36.

Petak 28. avgust :

Zbog već pomenutog čekanja na granici, stigli smo sa dva sata zakašnjenja do doma Lucknerhaus (1920m) u podnožju Grosgloknera. To je povećavalo verovatnoću da nas prognozirana popodnevna kiša zatekne na usponu.

Nakon presvlačenja i priprema, grupa od 36 planinara krenula je u podne po toplom vremenu na uspon. Nakon jednog sata uspona po makadamskom putu, koji vijuga pored reke nastale otapanjem lednika, stigli smo do doma Luckner hutte (2241m) u kome smo napravili kratku pauzu. Tu je odustao jedan naš planinar.

Uspon nastavljamo planinarskom stazom, kojom brzo dobijamo na visini. Nešto pre 15h stigli smo do planinarskog doma Stuedlhutte (2802m), koji je otvoren od juna do oktobra i raspolaže sa 104 kreveta. Interesantan je iz razloga što je uobičajena polazna tačka za uspon grebenom Stuedlgrat (UIAA III-IV, 600m) na vrh Grosgloknera. Nakon još jedne pauze nastavljamo uspon stazicom do glečera Kodnitzkees. Prvi deo glečera, na kome nema snega, prelazimo nenavezani. Drugi deo pokriven snegom, u skladu sa preporukama, prelazimo u navezima zbog opasnosti od propadanja u pukotine, koje kasnije nismo ni videli.

Kada smo pre 13 godina bili na Grosglokneru, glečer je gotovo u potpunosti bio prekriven snegom. Sada je na njemu vrlo malo snega, a preovladava led.

Po prelasku glečera, popeli smo se na greben deonicom na kojoj su postavljene čelične sajle (težina UIAA I), a zatim smo grebenom, na kojem su takođe čelične sajle (UIAA I), stigli do planinarskog doma Adlersruhe (3454m). Ovo je najviši planinarski dom u Austriji, raspolaže sa 120 kreveta i preporučljivo je unapred izvršiti rezervaciju.

Prelazak glečera Kodnitzkees i izlazak na greben koji vodi do doma Adlersruhe (3454m)

U dom smo stigli malo iza 19h, pre kiše koja je sat kasnije počela da pada kiša, povremeno ledena, a kasnije i malo snega.

Prognoza za sutrašnji dan je loša, predviđena je kiša, a popodne i sneg. Smeštamo se u dom i pripremamo za sutrašnji uspon.

Aklimatizacija" u planinarskom domu „Adlersruhe“ (3454m)

Subota 29. avgust :

Po dogovoru od prethodnog dana Vlada i Stepa u pola šest ujutru proveravaju vremenske uslove. Kiša, sneg i vidljivost 20-30 metara. Nastavljamo da spavamo. U toku celog dana vreme ostaje loše. Dan sporo prolazi. Odmaramo se.

Popodne, u skladu sa vremenskom prognozom, oblaci počinju da se razilaze. Za sutra je po prognozi vreme povoljno za uspon na vrh.

Razvedranje

Zalazak Sunca

Još jedan planinar se oseća loše, tako da odustaje od planiranog uspona. Čekaće nas u domu.

Predveče još jednom proveravamo opremu i pakujemo rančeve za sutrašnji dan, kako bi smo ujutru što ranije krenuli i ukoliko je moguće izbegli gužvu bar na usponu.

Plan je da 34 planinara budu raspoređena u 11 naveza. Napravljene su četiri grupe naveza, pri čemu svaka ima svog vođu. Prvu grupu vodi Stepa, drugu Nikola, treću Vlada i četvrtu Dragan Pavlović, koji je ujedno imao zadatak da bude poslednji i pokupi svu opremu koju postavljaju Stepa i Nikola.

Nedelja 30. avgust :

Ustajemo u 5h. U 5:45 uz pomoć čeonih lampi kreću prve naveze, do 6h i ostale.

Polazak na uspon

Svitanje

Prvi deo uspona vodi naš po snežnoj padini do visine od 3600 metara. Taj deo savladujemo za 45 minuta. Nakon toga sledi zaleđena deonica nagiba 35 stepeni u početku i oko 40 stepeni pri kraju, prekrivena sa nekoliko centimetara jučerašnjeg snega do skoka visokog nekoliko metara koji nas u narednih 20 minuta izvodi na greben. Ovaj deo visine od oko 80 metara bio je znatno teži nego pre 13 godina, kada je „Pobeda“ bila na Grosglokneru. Opšti je utisak da je danas na planini mnogo manje snega, a više leda nego ranije. Na nekoliko mesta postavili smo preko potrebna međuosiguranja.

Uspon snežno-ledenom deonicom pred izlazak na greben

Izlazak na greben

Po izlasku na greben skinuli smo dereze i nastavili uspon grebenom (UIAA I-II) do Klein-Glocknera (3782m). Do ovog mesta smo uglavnom uspeli u planu da izbegnemo gužvu.

Greben Kleiner Glocknera (3782m)

Kleiner Glockner (3782m) i Grossglockner (3798m) u pozadini

Odatle smo se, koristeći postavljenu čeličnu saju, spustili na prevoj Obere Glocknerscharte, koji razdvaja Mali i Veliki Glockner. Na ovom mestu je već bilo gužve, što od naveza koje su nas obišle ili krenule pre nas, kao i od onih koje su uspon izvele grebenom Stuedlgrat, a silazile normalnim pravcem.

Kleinerglockner (3782m)

Na najvišem vrhu Austrije

Preko 25-metarske razuđene stene (UIAA II) prva naveza izašla je na vrh u 9h. Sat kasnije svih 34 planinara koji su krenuli na uspon, bili su na vrhu. Slikanje, čestitanje i pripreme za povratak.

Silazak je kao što smo i očekivali bio teži od uspona, prvenstveno zahvaljujući činjenici da je gužva na grebenu bila velika, posebno na najtežoj deonici od Groszglocknera do Klein-Glocknera, za koju je bio potreban čitav sat. Uz dosta strpljenja i ovaj deo je savladan.

Gužva pri silasku sa vrha

Grossglockner – pogled od doma Adlersruhe

Po silasku sa grebena Klein-Glocknera, na kome je gužva bila nešto podnošljivija, umesto olakšanja naišli smo na deo sa koga je Sunce delom otopilo jučerašnji sneg, tako da je ostao led. Ovde je takođe bilo velike gužve i silazak je bio vrlo spor. Najveću opasnost predstavljalo je kamenje koje su pokretale naveze koje su se nalazile iznad ove deonice.

Nešto malo pre 17h svi smo se spustili do planinarskog doma Adlersruhe. Tu smo se razvezali i pola sata kasnije krenuli dalje. Bez problema silazimo do autobusa u 22h i krećemo nazad za Beograd.

Uspion na Ankogel nije izveden iz razloga što je uspon na Grosglockner planiran za subotu, odložen za nedelju zbog lošeg vremena.

Ponedeljak 31. avgust :

U Beograd stižemo ujutru u 10h.

Zahvaljujemo svim učesnicima uspona, a posebno vođama grupa naveza Nikoli Đuriću i Draganu Pavloviću, kao i Mladenu i Darku i ostalim vođama naveza na velikoj pomoći, trudu i strpljenju da se uspon na Grosglockner izvede uspešno i što bezbednije.

Beograd, 7. septembar 2009.

Vođe puta i uspona, izveštaj: Vladislav Matković i Zoran Stepanović, PD Pobeda

Fotografije: Zoran Stepanović, Vladislav Matković, Nikola Djurić